

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Ivana Rumanu v právnej veci žalobkyne: **E. C.**, bytom Š. R., zastúpená: *JUDr. L. C.*, advokát so sídlom H., R., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Košiciach**, so sídlom Komenského 52, za účasti ďalšieho účastníka: **M. M.**, bytom K., R., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/01095 zo dňa 12. októbra 2009, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/156/2009-56 zo dňa 07. júla 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/156/2009-56 zo dňa 07. júla 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/01095 zo dňa 12.10.2009, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil územné rozhodnutie Mesta Rožňava č. 1701/2009-02-Šr zo dňa 30.06.2009 o umiestnení stavby „Podkrovie prevádzkovej budovy areálu ZAMMA – Rožňava“ na pozemkoch parc. č. KN-C X., X., X. a X. v k.ú. R. pre navrhovateľa (stavebníka) M. M.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že rozhodnutie stavebného úradu obsahuje náležitosti územného rozhodnutia tak, ako to vyplýva z ustanovení § 39 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 50/1976 Zb.) a § 4 vyhlášky, preto je nedôvodná námietka, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobkyňa v územnom konaní nepodala písomné ani ústne námietky a oznámenie termínu ústneho pojednávania jej bolo doručené do vlastných rúk. Po doplnení dokazovania dospel krajský súd k záveru, že v danom prípade je možné uplatniť fikciu doručenia dňom 09.05.2009 podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1967 Zb.), pretože podľa vlastného prehlásenia sa žalobkyňa v čase doručovania zdržiavala v mieste bydliska. Jej tvrdenie o tom, že nebola včas a riadne predvolaná nepovažoval krajský súd za opodstatnené, tak ako ani ďalšie námietky týkajúce sa oprávnenia Mesta Rožňava konať a rozhodovať vo veci ako stavebný úrad, skúmanie dopadu realizácie projektu na zhoršenie životných podmienok a negácie práva na zastúpenie, lebo sú v rozpore s obsahom napadnutých rozhodnutí a spisu. Žalobkyňa mala právo využiť svoje oprávnenia v stavebnom konaní, v ktorom sa konkrétne stanovili podmienky pre realizáciu stavby, o umiestnení ktorej sa rozhodovalo preskúmanými rozhodnutiami. Krajský súd zistil, že stavebné povolenie bolo už vydané, nadobudlo právoplatnosť a nie je možné vytýkať žalovanému, že sa nezaoberal tým, že sa realizuje aj zmena stavby, pretože stavebný úrad rozhodoval iba o návrhu navrhovateľa – účastníka konania, rozsahom ktorého bol viazaný.

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietala, že pri vydávaní napadnutého rozhodnutia mal správny orgán v súlade s § 39 zákona č. 50/1976 Zb. skúmať aspekty týkajúce sa vecnej koordinácie jednotlivých stavieb a tiež namietané skutočnosti, ktorými sú dopad realizácie projektu na zhoršenie jej životných podmienok, na zhoršenie kvality bývania najmä zatienením jej pozemku a už stojaceho objektu, čo má vplyv na ich hodnotu, ktorá sa tým výrazne zníži rovnako ako hodnota viniča, ktorý sa v dôsledku realizácie predmetnej stavby už v danej lokalite pestovať nedá. Žalovaný sa nevysporiadal ani s tým, že stavebník realizuje nielen stavbu podkrovia, ale aj zmenu už existujúcej stavby a to dokonca tak, že táto je umiestnená nielen na hranici pozemkov, ale aj na plynovej prípojke, čo hrozí výbuchom a ohrozuje majetok, zdravie, životy ľudí a životné prostredie, dopad na ktoré nebol z tohto pohľadu dôsledne posúdený.

Postup správneho orgánu, keď oznámenie o konaní ústneho pojednávania jej bolo doručené dňa 05.05.2009 a hneď na druhý deň bolo vykonané opakované doručenie, nepovažuje za lege artis. Na to, aby nastala fikcia doručenia mala byť po prvom neúspešnom doručení vyzvaná s upozornením, že jej bude úradná zásielka doručená opakovane v presný deň a hodinu, ktorá má byť poznačená na doručenke. Keby o tom bola vedela, určite by zásielku prebrala, resp. zabezpečila jej prebratie. Aj keď na pojednávaní uviedla, že to boli dni 08.05.2009 až 15.05.2009 kedy sa zdržiavala v Bratislave, urobila tak preto, že sa mylne domnievala, že práve v tomto období jej malo byť oznámenie doručené.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/156/2009-56 zo dňa 07.07.2011 ako správny potvrdiť a pripojil sa k obsahu svojho vyjadrenia k žalobe a dôvodom napadnutého rozhodnutia č. 2009/01095 zo dňa 12.10.2009.

Účastník konania M. M. vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zotrval na všetkých svojich stanoviskách, ktoré sú súčasťou spisu. Zdôraznil, že stavbu „Podkrovie prevádzkovej budovy areálu ZAMMA“ medzičasom už postavil v súlade so schválenou projektovou dokumentáciou na základe stavebného povolenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.2011, to znamená po šiestich rokoch, odkedy o povolenie požiadal (t.j. od 05.10.2005). Počas tejto doby boli riešené všetky námietky žalobkyne, ktoré obidva stavebné úrady považovali za oprávnené podľa stavebného zákona. Sám dal vyhotoviť „Štúdiu zatienia susedného objektu“ a zmenil projekt stavby tak, aby plynová prípojka nebola nadstavbou podkrovia vôbec dotknutá, a rad ďalších úprav. Nové riešenia a šesťročná doba čakania si vyžiadali nemalé finančné náklady a spôsobili mu ujmu. Naopak, konaním žalobkyne (výsadbou vysokých drevín – tují, už teraz vyšších ako jeho novopostavená strecha, ako i viniča priamo pod oknami a umiestnením kotercoov pre psov na obvodové múry) bol znemožnený príviv prirodzeného denného svetla do jeho budovy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorý preskúmal rozhodnutie žalovaného č. 2009/01095 zo dňa 12.10.2009, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil územné rozhodnutie Mesta Rožňava č. 1701/2009-02-Šr zo dňa 30.06.2009 o umiestnení stavby „Podkrovie prevádzkovej budovy areálu ZAMMA – Rožňava“ na pozemkoch parc. č. KN-C X., X., X. a X. v k.ú. R. pre navrhovateľa M. M.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a administratívneho spisu a s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré považuje za úplné, výstižné, reagujúce na všetky námietky žalobkyne a na doplnenie dodáva:

Podľa § 32 písm. a/ zákona č. 50/1976 Zb., ***umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je rozhodnutie o umiestnení stavby.***

Stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnym zisťovaním. *Súčasne upozorní účastníkov, že svoje námietky a pripomienky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne.* Stavebný úrad oznámi začatie územného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o územné rozhodnutie úplná (§ 36 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.).

Podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. Ak pre územie nebol spracovaný územný plán obce alebo zóny, podkladom na vydanie územného rozhodnutia sú spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a; inak stavebný úrad obstará v rozsahu nevyhnutnom na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní (§ 37 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.).

Podľa ods. 2 vyššie citovaného zákonného ustanovenia, *stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov;* preskúma návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom. Podľa ods. 3, *stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenie účastníkov a ich námietky.* Stavebný úrad neprihliadne na námietky a pripomienky, ktoré sú v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

Rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia (§ 39a ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.).

Podľa § 39a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb., v podmienkach na umiestnenie stavby sa určia požiadavky

a/ na ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie,

b/ na zabezpečenie súladu urbanistického riešenia a architektonického riešenia stavby s okolitým životným prostredím, najmä na výškové a polohové umiestnenie stavby vrátane odstupov od hraníc pozemku a od susedných stavieb, na výšku stavby, prístup a užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, na napojenie na sieť technického vybavenia, napojenie na pozemné komunikácie, na podiel zastavanej plochy a nezastavanej plochy zo stavebného pozemku vrátane požiadaviek na úpravu jeho nezastavaných plôch,

c/ vyplývajúce z chránených častí krajiny alebo z ich blízkosti,

d/ vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov.

Podľa § 42 ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. v odvolacom konaní sa neprihliada na námietky a pripomienky, ktoré neboli uplatnené v prvostupňovom konaní v určenej lehote, hoci uplatnené mohli byť. Stavebný úrad je povinný účastníkov konania na to upozorniť v oznámení o začatí územného konania.

Podľa § 140 zákona č. 50/1976 Zb. ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní (odkaz na zákon č. 71/1967 Zb.).

Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Žalobkyňa v odvolaní v podstate namietala postup správneho orgánu pri doručovaní rozhodnutia a v dôsledku umiestnenia stavby zníženie (zhoršenie) pohody a kvality jej bývania.

Mesto Rožňava ako stavebný úrad dňa 27.04.2009 vydalo oznámenie o začatí územného konania na stavbu „Podkrovie prevádzkovej budovy areálu ZAMMA – Rožňava“, súčasne nariadilo ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním na deň 13.05.2009 o 10.00 hod. a účastníkov poučilo o možnosti uplatniť námietky a pripomienky najneskôr pri

ústnom konaní, inak k nim nebude prihliadnuté. Oznámenie o začatí územného konania a nariadení ústneho pojednávania bolo žalobkyni doručované do vlastných rúk. Dňa 05.05.2009 bol vykonaný neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie. Opakované doručenie bolo uskutočnené dňa 06.05.2009 a toho istého dňa bola zásielka uložená na pošte. Žalobkyňa písomnosť prevzala dňa 13.05.2009. Zo záznamu spísaného dňa 13.05.2009 o priebehu územného konania o umiestnení stavby vyplýva, že žalobkyňa sa na konaní nezúčastnila a do dňa konania neuplatnila námietky a pripomienky.

Krajský súd postupoval správne, keď počas pojednávania dňa 09. júna 2011 uložil právnenému zástupcovi žalobkyne povinnosť predložiť najneskôr do dátumu ďalšieho pojednávania (dňa 07.07.2011) vyjadrenie žalobkyne o tom, kde sa zdržiavala v čase od 05. mája 2009 do 13. mája 2009 a v prípade, že to bolo mimo miesta bydliska, predložiť o tom dôkaz. V podaní žalobkyne zo dňa 04. júla 2011 sa uvádza, že v období mesiaca máj 2009 sa zdržiavala doma, ale z dôvodu štúdia na vysokej škole sa v dňoch 08.05.2009 až 15.05.2009 zdržiavala v Bratislave, na preukázanie čoho prikladá potvrdenie zamestnávateľa. V súdnom spise však takéto potvrdenie absentuje.

Vzhľadom na vyjadrenie žalobkyne a dodržaný postup na doručovanie písomnosti do vlastných rúk tak ako vyplýva z doručky založenej v administratívnom spise, možno konštatovať, že k fikcii doručenia došlo dňom 09. mája 2009. Žalobkyňa svoje tvrdenie o tom, že sa v čase doručovania písomnosti, resp. uloženia zásielky na poštovom úrade (od 08.05.2009 do 15.05.2009) zdržiavala v Bratislave nijakým spôsobom nepreukázala, a navyše dňa 13.05.2009 písomnosť prevzala na pošte v mieste svojho bydliska. Námietka o nedodržaní opakovaného doručovania zásielky hneď na druhý deň po prvom pokuse o doručenie, je neopodstatnená, pretože z doručky založenej v administratívnom spise vyplýva, že neúspešný pokus o doručenie zásielky s výzvou o opakované doručenie bolo zrealizované dňa 05.05.2009, opakované doručenie predmetnej zásielky sa uskutočnilo dňa 06.05.2009, čo je v súlade s § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. S poukazom na § 36 ods. 1 v spojení s § 42 ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. krajský súd potom vecne správne konštatoval, že žalobkyňa svoje právo uplatniť námietky a pripomienky v územnom konaní nevyužila.

Pokiaľ ide o zhoršenie kvality bývania, zo žiadneho z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise nevyplýva, že by umiestnená stavba stavebníka M. M. mala žalobkyni spôsobovať prípadné zatienie jej domu. Umiestnením stavby nedochádza vo vzťahu k žalobkyni k porušeniu jej základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života upraveného v článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ani základného práva na priaznivé životné prostredie upravené v čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky.

Postup predpísaný pre správne konanie je zakotvený v tretej časti zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a všetky zákonné kritéria, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie boli splnené.

V danom prípade aj odvolací súd vyhodnotil námietky žalobkyne za nedôvodné a také, ktoré neboli spôsobilé zmeniť napadnuté rozhodnutie. Správne orgány oboch stupňov pri skúmaní, či predmetná stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom postupovali zákonným spôsobom, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov a zistený skutkový stav náležite vyhodnotili. Treba tiež pripomenúť, že na stavbu stavebníka bolo vydané už právoplatné stavebné povolenie (16.11.2011).

Podľa § 119 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, *ak je na konanie príslušná obec ako stavebný úrad a je zároveň navrhovateľom, stavebníkom alebo vlastníkom stavby, alebo žiadateľom o povolenie terénnych úprav, prác alebo zariadení, ktoré sú predmetom konania*, krajský stavebný úrad určí, ktorý stavebný úrad vykoná konanie a vydá rozhodnutie.

V preskúmvanej veci o takýto prípad nejde. Mesto Rožňava ako stavebný úrad v danom prípade nie je v postavení navrhovateľa, stavebníka alebo vlastníka stavby, alebo žiadateľa o povolenie úprav, prác alebo zariadení, ktoré sú predmetom konania, preto na aplikáciu citovaného ustanovenia nie sú splnené predpoklady.

V tejto súvislosti neobstojí ani žalobkyňou vznesená námietka predpojatosti v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu (žiadnym iným podaním v administratívnom spise osobitne nešpecifikovaná), z obsahu ktorej vyplýva, že o danej veci Mesto Rožňava ako stavebný úrad nemôže rozhodovať, lebo je účastníkom konania titulom vlastníckeho vzťahu susediaceho pozemku. S touto námietkou sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí dostatočne vysporiadal.

K tomu súd poznamenáva, že právna úprava uvedená vo vyššie citovanom ustanovení § 119 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. predchádza stretu záujmov obce ako stavebného úradu a obce v postavení stavebníka. Podľa zákona o obecnom zriadení starosta obce (primátor) zastupuje obec a zároveň je oprávnený vykonávať správne konanie podľa stavebného zákona, preto so zreteľom na zásady správneho konania zákon vylučuje, aby vydal rozhodnutie vo veci vlastného návrhu. Takýto návrh, ktorý by sa týkal Mesta Rožňava nie je (nebol) predmetom tohto územného konania.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/156/2009-56 zo dňa 07.07.2011 potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobkyni právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže v odvolacom konaní nemala úspech.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. apríla 2012

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková